

16. 6. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vítězem voleb je ČSSD, dnes začnou jednání o nové vládě

Zasedáním stranických grémií a prvními schůzkami prezidenta Václava Havla se stranickými předáky o povolebním uspořádání dnes začne formování nové podoby české politické scény po pátečních a sobotních parlamentních volbách. S nečekaným náskokem je vyhrála ČSSD. Volby poznamenala nižší účast voličů, než se čekalo - volit přišlo necelých 58 procent z osmi miliónů oprávněných voličů, tedy přibližně 4,7 miliónu lidí.

Zasedáním stranických grémií a prvními schůzkami prezidenta Václava Havla se stranickými předáky o povolebním uspořádání dnes začne formování nové podoby české politické scény po pátečních a sobotních parlamentních volbách. S nečekaným náskokem je vyhrála ČSSD. Volby poznamenala nižší účast voličů, než se čekalo - volit přišlo necelých 58 procent z osmi miliónů oprávněných voličů, tedy přibližně 4,7 miliónu lidí. Nízká byla i volební účast českých krajanů.

Volby do Poslanecké sněmovny skončily nečekaným úspěchem levice. Vyhrála je ČSSD, která si tak zopakovala vítězství z roku 1998. Letos dostala důvěru 30,20 procent lidí, kteří přišli volit. Sama ale není schopna sestavit většinovou vládu. Proto bude muset hledat koaličního partnera, kterým by se mohla stát v první řadě Koalice KDU-ČSL a Unie svobody-DEU.

Nejlepšího výsledku od roku 1998 dosáhli komunisté, kteří dostali 18,51 procenta hlasů. Naopak pro pravici volby úspěšné nebyly. ODS, kterou některé předvolební průzkumy označovaly za možného vítěze, nakonec skončila druhá, když dostala 24,47 procenta hlasů. Zklamáním byly volby pro Koalici, kterou volilo 14,28 procenta lidí, kteří přišli volit.

ČSSD bude mít ve dvousetčlenné sněmovně 70 křesel, tedy o čtyři méně než dosud. ODS bude mít 58 mandátů, dosud jich měla 63. Osm křesel ztratila Koalice, kterou teď bude ve sněmovně zastupovat 31 poslanců. Jedinou stranou, která naopak získá, je KSČM. Místo dosavadních 24 bude mít 41 poslanců. Ve sněmovně tak zasednou stejné strany jako v roce 1998.

Prezident Havel zatím neřekl, koho pověří sestavením nové vlády. Jeho mluvčí Ladislav Špaček v sobotu řekl, že tento krok prezident zřejmě dnes neučiní. K prvním orientačním konzultacím si na dnešní odpoledne pozval předsedu ČSSD Vladimíra Špidlu, šéfa ODS Václava Klause a tandem lídrů Koalice Hanu Marvanovou a Cyrila Svobodu. "Cílem konzultací je, aby zjistil jejich názor na situaci a jejich představy o dalších jednáních, která mezi sebou povedou," objasnil cíl schůzek mluvčí Špaček. S komunisty hlava státu jako tradičně vyjednávat nebude.

Možné mantinely povolebních vyjednávání naznačily stranické špičky již v sobotu. ČSSD preferuje společnou vládu s Koalicí, která tuto myšlenku vítá. Kdyby tato varianta nevyšla, sociální demokraté by se asi zkusili vytvořit jednobarevný menšinový kabinet.

Předsedové KDU-ČSL a Unie svobody-DEU Svoboda a Marvanová i přes perspektivu vstupu do vlády uznali porážku Koalice, která skončila až čtvrtá za KSČM. Neúspěch své strany přiznal i předseda ODS Václav Klaus. Vyhýbal se sice odpovědi na otázku, zda bude na volební neúspěch ODS reagovat rezignací na funkci jejího předsedy, neskryval nicméně, že se bude zabývat svým osobním podílem na porážce.

Politolog Jacques Rupnik dnes v této souvislosti řekl, že si nedovede představit, že Klaus bude mít chuť čtyři roky trpělivě čekat v opozici na další šanci.